

Schrijfschema voor Beeldende Kunst, Nederlands en CKV

Maak voor het schrijven van je recensie over de culturele of kunstzinnige uiting op de CKV-dag gebruik van dit schrijfschema. Geef je mening over de culturele of kunstzinnige uiting door drie van de onderstaande categorieën uit te werken in je recensie. De opbouw van de argumenten is heel belangrijk voor de overtuigingskracht van je recensie. Gebruik voor deze opbouw 'SEXI'. Hieronder staat een voorbeeld van een uitgewerkt argument over betekenis van een kunstwerk:

State: De film roept veel emotie bij de kijker op. De kijker wordt hierdoor echt in het verhaal gezogen en blijft geboeid.

Explain: Dit getuigt van vakmanschap van de filmmaker. Door deze aanpak laat hij zijn kwaliteiten duidelijk aan het publiek zien. Door toevoeging van de juiste muziek wordt door hem de juiste sfeer opgeroepen bij het publiek.

Illustrate: Een goed voorbeeld hiervan is de openingsscène van de film. De kijker maakt kennis met de hoofdpersoon via een heftige scene. De moeder van de hoofdpersoon jaagt hem het huis uit. De muziek roept een sfeer van wanhoop op, de kijker zit direct op het puntje van zijn stoel. Wat is er gebeurd tussen de moeder en de zoon?

1. Wat zie je? Is het werk figuratief of abstract?

- ◆ Figuratief? Beschrijf de voorstelling.
- ◆ Geabstraheerd? Beschrijf de voorstelling en wijze van abstractie.
- ◆ Abstract? Beschrijf wat je ziet.

2. Wat zie je: welke beeldaspecten vallen op? Kies een of meer opties.

Hieronder staan zes beeldaspecten die een rol kunnen spelen in de vormgeving van het werk. Kies uit deze drie aspecten die in dit werk opvallen.

- ◆ kleurgebruik
- ◆ compositie
- ◆ (suggestie van) ruimte en/of plasticiteit
- ◆ (suggestie van) beweging
- ◆ verwerking licht
- ◆ afmeting/kader

3. Werkwijze: hoe heeft de kunstenaar zijn technieken en materialen gebruikt?

- ◆ expressief materiaalgebruik (omschrijf de werkwijze)
- ◆ op een ongebruikelijke manier; beschrijf het uitzonderlijke karakter.
- ◆ materiaalgebruik zonder persoonlijke expressie

4. Inhoud: levert de titel een aanwijzing voor de interpretatie?

- ◆ zonder titel
- ◆ titel verklaart werk
- ◆ titel voegt iets toe Wat voegt de titel toe?

5.- Betekenis: wat is de betekenis van het werk? (Kies een of meer opties.)

- ◆ zichtbare werkelijkheid is het onderwerp
- ◆ bedoeld als illustratie
- ◆ werk roept op tot concentratie/meditatie
- ◆ maatschappelijke werkelijkheid is onderwerp
- ◆ werk bedoeld als provocatie
- ◆ werk roept op tot (eigen) interpretatie
- ◆ (privé) leven kunstenaar is onderwerp
- ◆ werk bedoeld als decoratie
- ◆ werk roept emotie op

Kijkwijzer Theater Nederlands en CKV

Schrijfschema

Dit schrijfschema helpt je om je standpunt over het toneelstuk te onderbouwen. Tijdens het kijken naar het toneelstuk heb je op de volgende onderdelen gelet: het begin van het toneelstuk, de belichting, de speelstijl, de interactie tussen publiek en spelers en de betekenis van de voorstelling.

Probeer deze onderdelen te betrekken in je oordeel. In de recensie geef je een duidelijke mening over het toneelstuk en dit oordeel onderbouw je met argumenten. Formuleer de argumenten volgens het model 'SEXI'. Hieronder staan een paar hulpzinnnetjes om je op weg te helpen.

Succes!

1. Wat zie je? Hoe begint het toneelstuk?

- ◆ doek gaat op
- ◆ geen doek, spelers komen op
- ◆ geen doek, spelers staan al op het toneel

Argument formuleren: wat voegt het begin toe aan de betekenis van het toneelstuk?

State: Het begin van het toneelstuk is van belang voor het toneelstuk, omdat...

Explain:

Illustrate:

2. Wat zie je: welke rol speelt de belichting" .

- ◆ speelt belangrijke rol
- ◆ ondersteund stemming op het toneel; hoe?
- ◆ Sobere en neutrale rol.

Argument formuleren: wat voegt de belichting toe aan de betekenis van het toneelspel?

State: De belichting is een toevoeging aan de betekenis van het toneelspel, omdat...

Explain:

Illustrate:

3. Werkwijze. Welke speelstijl 'overheerst'?

- ◆ (melo)dramatisch. Noem voorbeelden, waaraan je dat ziet
- ◆ naturalistisch
- ◆ karikaturaal, typetjes, noem voorbeelden, waaraan je dat ziet

Argument formuleren: wat betekent de speelstijl voor de kwaliteit van het toneelstuk?

State: De speelstijl zorgt voor een goede/slechte speelstijl, omdat...

Explain:

Illustrate:

4. Werkwijze. Richten de spelers zich rechtstreeks tot publiek?

- ◆ nooit
- ◆ een enkele keer (welke personages en met welk effect?)
- ◆ vaak, met welk effect?

Argument formuleren: welk effect heeft de interactie tussen de spelers en het publiek?

State: De interactie heeft een groot effect op het publiek, want...

Explain:

Illustrate:

5.- Betekenis: wat is de betekenis van de voorstelling? .

- ◆ voorstelling bedoeld als vermaak (amusement)
- ◆ maatschappelijk of politiek onderwerp staat centraal
- ◆ (abstract) theateraal spektakel staat centraal
- ◆ voorstelling bedoeld als provocatie, daagt publiek uit
- ◆ autobiografische betekenis maker(s) staat centraal
- ◆ voorstelling roept op tot eigen interpretatie
- ◆ voorstelling draagt morele boodschap uit (je leert er van)
- ◆ algemeen menselijke karakters en relaties staan centraal
- ◆ voorstelling roept emotie op. Welke?

Argument formuleren: wat voor soort voorstelling

State: De speelstijl zorgt voor een goede/slechte speelstijl, omdat...

Explain:

Illustrate:

De meeste categorieën spreken voor zich. Ook al is de bedoeling van de makers niet helemaal duidelijk, kan de voorstelling toch stof tot nadenken (tot eigen interpretatie) geven. Ook in de theaterwereld bestaat er zoiets als abstract theater, waar het verhaal met begin en einde maar bijzaak is, maar waar wel veel te beleven valt. In dat geval naderen theater en beeldende kunst elkaar, ook de grens tussen een dansvoorstelling en een toneelvoorstelling vervaagt soms.

De overige categorieën spreken voor zich.